

T.B.M.M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 2.10.2025
Sayı : 639

10/3179

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Mısır üreticilerinin ithalat ve açıklanan düşük alım fiyatları karşısında yaşadıkları mağduriyet ve sorunların araştırılarak, alınması gereken önlemlerin önceden belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM içtüzüğü'nün 104 ve 105. maddesi uyarınca Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili

GEREKÇE

Bu yıl ülkemizde yaşanan zirai don, dolu ve kuraklık olaylarından en fazla etkilenen kesim çiftçilerimiz olmuştur. Uzun yıllar kar etmeden, kazanç sağlayamadan ve maliyetlerini bile karşılayamadan üretim yapmak zorunda kalan çiftçilerimiz, bu yıl tamamen borç batağına saplanmıştır. Adeta “afet yılına” dönüşen 2025 yılında birçok ürün ne yazık ki dalında ve bahçede donmuş, telef olmuştur. Buna rağmen, iktidar bu yılı afet yılı ilan etmesi gerekirken hedef saptırmak gayesiyle “aile yılı” ilan etmiş üreticilerin kayıplarını telafi etmek ve mağduriyetlerini önlemek için yeterince çaba göstermemiştir. Bu yıl “aile yılının” yanı sıra, çiftçilerimiz için “afet yılı” ilan edilmelidir.

Zarar etmelerine ve yüksek mazot, gübre, ilaç, enerji, işçilik ve sulamadan kaynaklı yüksek girdilere rağmen üretimden kopmayan ve elinde avucunda kalanlarla üretime ısrarla devam eden çiftçilerimizin piyasaya, bankalara ve tarım kredi kooperatiflerine olan borçları her geçen gün katlanarak artmıştır. 2025 yılının ilk yarısında çiftçilerimizin bankalara olan borçları bir önceki yıla oranla yüzde 50 oranında artarak 996 milyar 177 milyon liraya yükselmiştir.

Bu büyük borç altında çiftçilerimiz, bağıcı, bahçesini ve tarlasını boş bırakmayarak, yerli ve milli duygularla üretime devam ederken, iktidar boş durmamış ve her alanda ithalat kapılarını arkasına kadar aralamış ve “yerli üretimi baltalamaya” devam etmiştir. Ülkemizde her yıl ortalama 7-8 milyon ton mısır üretimi gerçekleştirilmektedir. İktidar, bu üretimi çiftçileri destekleyerek her yıl 10 milyon tonun üzerine çıkarmak yerine ithalat yapmayı tercih etmektedir.

Yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 1 Mayıs-31 Temmuz 2025 tarihleri arasında 1 milyon ton mısır yüzde 130 yerine, sıfır gümrükle ithal edilmeye başlanmıştır. Böylece Çukurova’daki mısır üreticilerine “su yok, 2. ürün olarak mısır ekmeyin” diyen iktidar, son 7 ayda toplam 3 milyon ton mısır ithalatı yapmıştır.

AKP iktidarı, Türkiye’yi birçok alanda olduğu gibi tarım ve hayvancılık alanında da ithalata bağımlı hale getirmiştir. Mısır ithalatında da, Türk çiftçisine verilmeyen paralar mısır ve benzeri ithalat ürünleri için yine yabancı ülkelerin çiftçilerine verilmiş ve çiftçilere zarar üstüne zarar ettirilmiştir.

Bu durum karşısında, bu yıl da aynen geçen yıl olduğu gibi hasat öncesi depolar ağzına kadar ithal mısırla doldurulmuştur. Mısır ithalatı yaparak depolarını tamamen dolduran iktidar, mısır hasadı başladığında, mısır alım fiyatları TMO tarafından geçen yıla oranla yüzde 20’lik bir artış yapılarak ton başına 11 bin 300 TL olarak açıklanmış, ödemelerin de 30 gün içinde yapılacağını duyurmuştur. Açıklanan fiyata ilave olarak temel destek, planlı üretim desteği, yerli sertifikalı tohum kullanma desteği ve katı organik gübre kullanımı desteği verileceği belirtmiştir. Bu desteklerle beraber üreticilere, ton başına 668 TL’lik bir katkı sağlanarak çiftçilerin eline 11 bin 968 TL geçmesi planlanmıştır.

Üreticiler açıklanan fiyatın çok düşük ve beklentilerin çok altında olduğunu, maliyetlerini bile karşılayamayacağını belirterek, piyasaya ve bankalara olan borçları nedeniyle bırakın 30 gün beklemeyi, bir gün bile bekleyecek durumda olmadıklarını ifade etmişlerdir. Mısır üreticileri açıklanan bu düşük fiyatlarıyla bu yılda mısır üreticileri, mısırlarını tüccara düşük fiyatlarla satmaya mahkum edilmiştir.

Yüzde 20'lik bir artış yapılarak açıklanan mısır alım fiyatları tarımsal girdi fiyatlarının da çok altında kalmıştır. Haziran ayı itibariyle tarımsal girdi fiyatları bir yıl öncesine oranla yüzde 33,88 artmıştır. Bu artış tohumda yıllık yüzde 35.49, enerjide yüzde 25.71, gübrede yüzde 40.98, ilaçta yüzde 17.91, veterinerlik hizmetlerinde yüzde 61.71, diğer mal ve hizmetler de ise yüzde 40.28 olarak gerçekleşmiştir. Böylece mısır alım fiyatları TMO tarafından ne yüksek girdi maliyetleri, verilen emek ve tarımsal girdi fiyatları dikkate alınmadan belirlenmiştir.

Bu nedenle, Mısır üreticilerinin ithalat ve açıklanan düşük alım fiyatları karşısında yaşadıkları mağduriyet ve sorunların araştırılarak, alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM içtüzüğünün 104 ve 105. maddesi uyarınca bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması yerinde olacaktır.

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

ADI VE SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Burak Akşen	İSTANBUL	Burak Akşen
Burak Kınacı	İSTANBUL	Burak Kınacı
Levent Türkkan	Kocaeli	Levent Türkkan
Mehmet Mustafa Gökçe	Çorum	Mehmet Mustafa Gökçe
Selçuk Turbazoğlu	Bursa	Selçuk Turbazoğlu
Genel Sunat	Manisa	Genel Sunat
Selçuk Paçacı	Pekirler	Selçuk Paçacı
Ehmet Usta	Samsun	Ehmet Usta
Turan Yalçın	Akşehir	Turan Yalçın
Ahmet Eşref Ralekhan	Ankara	Ahmet Eşref Ralekhan
Yüksel Arslan	ANKARA	Yüksel Arslan
Ömer Karabulut	Aydın	Ömer Karabulut
Hakan Serdar	Afyonkarahisar	Hakan Serdar
Ersin Beyer	İstanbul	Ersin Beyer
Hosay Toktaş	Bursa	Hosay Toktaş
Hüsmen KIRKPINAR	izmir	Hüsmen KIRKPINAR
Mehmet Ergün	Muğla	Mehmet Ergün
Jahangir Karaman	Yozgat	Jahangir Karaman
M. Cihan PAÇACI	İSTANBUL	M. Cihan PAÇACI
Yasın Öztürk	Danış	Yasın Öztürk
Yasın ÖZKAN	Taşköprü	Yasın ÖZKAN